

Plan för studie- och yrkesvägledning

Hylte gymnasieskola och vuxenutbildning

Läsåret 25/26

Ansvarig förvaltning: Kultur- och folkhälsoförvaltningen

Beslutad av ansvarig rektor 2025-04-30

Innehåll

Inledning.....	4
Bakgrund och fem perspektiv	5
Det individuella perspektivet	5
Det samhälleliga perspektivet	6
Arbetsmarknadsperspektivet	6
Likvärdighetsperspektivet	7
Det motivationshöjande perspektivet	7
Hela skolans ansvar	8
Huvudmannens ansvar	8
Alla som arbetar i skolan ska	8
Rektorns ansvar	8
Studie- och yrkesvägledarens ansvar	9
Lärare ansvar	9
Studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar – två perspektiv	9
Organisering av arbetet med studie- och yrkesvägledning	10
Personal och kompetens	11
Undervisning och samverkan	11
Överlämningar mellan skolformer	13
KAA	13
Information inför val av studier och yrken.....	13
Gymnasieskola	14
Kommunal vuxenutbildning.....	15
Vägledningssamtal	15
Syfte	15
Metod	16
Mål	16

Aktivitetsplan för studie- och yrkesvägledning	17
Index.....	17
Aktivitetsplan	18

Inledning

I denna lokala plan beskrivs studie- och yrkesvägledning inom Hylte gymnasieskola och vuxenutbildning. Denna plan förmedlas med bakgrund i tillhörande styrdokument (Skollag 2010:800, Gymnasieförordning 2010:2039, Förordning om Vuxenutbildning (2011:1108)). Genom denna plan klargörs därmed mål och ansvarsfördelning för vägledningsarbetet inom Hylte gymnasieskola och vuxenutbildning.

Förutom ansvarsfördelning innefattar denna lokala plan även ett utvärderingsupplägg samt en konkret pågående aktivitetsplan.

I huvudmannaplanen såväl som i lokal plan betonas att studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar. Dessa två planer är därför av vikt för hela verksamheten; skolläring, studievägledare, lärare och pedagoger.

Aktivitetsplanen fungerar som ett stöd för skolans utvecklingsarbete och bidrar till att uppfylla skollagens krav på elevers rätt till studie- och yrkesvägledning samt dess systematiska kvalitetsarbete.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning vilar på Skolverkets ”Allmänna råd om studie- och yrkesvägledning” (Skolverket, 2013). Syftet med råden är att studie- och yrkesvägledningen blir likvärdig och av hög kvalitet men även utgör ett stöd för planering och genomförande av verksamheten. Därtill finns etiska riktlinjer för studie- och yrkesvägledarnas arbete (Sveriges vägledarförening, 2007).

Bakgrund och fem perspektiv

Verksamheten utgår från de områden som återfinns i Skolverkets allmänna råd för arbete med studie- och yrkesvägledning:

- Att organisera arbetet med studie- och yrkesvägledning
- Personal och kompetens
- Undervisning och samverkan
- Information inför val av studier och yrken
- Vägledningssamtal

Studie- och yrkesvägledning utgår huvudsakligen från följande fem perspektiv (SOU 2019:4). Det individuella perspektivet, det samhälleliga perspektivet, arbetsmarknadsperspektivet, likvärdighetsperspektivet, samt det motivationshöjande perspektivet.

Det individuella perspektivet

Många elever lämnar grundskolan utan godkända betyg. Felval till gymnasiet och avhopp från gymnasiet förekommer. Detta kan som konsekvens medföra att många ungdomar och unga vuxna riskerar att hamna i ett utanförskap och att inträdet på arbetsmarknaden därmed försenas.

Studie- och yrkesvägledning kan vara ett stöd för individens väg till självförverkligande, ett stöd i att hitta och utveckla sin fulla potential som individ, och att begränsa eventuella föreställningar om vad som är lämpligt utifrån könstillhörighet, etnisk, kulturell eller social bakgrund. Den tillfredsställelse som följer av möjligheten att försörja sig själv, ingå i en arbetsgemenskap och vara delaktig i ett samhällsliv kan inte nog betonas utifrån individens perspektiv där skolans vägledning kan ha stor betydelse.

Vägledning syftar även till att underlätta valprocessen ge möjligheter att bryta sociala mönster. Det kan till exempel vara när en individ som inte har föräldrar med högskoleutbildning väljer en akademisk inriktning, eller det motsatta. Vägledning syftar även till att motverka könsstereotypa normer i samband med studie- och yrkesval.

Det samhälleliga perspektivet

Omvärlden förändras i en allt snabbare takt och skolan måste därför ständigt följa med i denna utveckling för att förbereda och rusta eleverna för en framtida arbetsmarknad och det kommande yrkeslivet. Att människor är självförsörjande och bidrar till det allmännas bästa är av nationalekonomiska skäl viktiga i ett samhällsperspektiv. Vägledning som hela skolans ansvar blir därför viktig för att visa på olika vägar för inträde och etablering på arbetsmarknaden.

Felval och studieavhopp är kostsamt, både för individ och samhälle, och är i sig ett skäl för både hemkommunen och skola att göra vad den kan för att motverka dessa. Med studiemisslyckanden följer också ofta svårigheter att hitta arbete och försörjning, vilket i sin tur riskerar att leda till flera negativa, och, för samhället, kostsamma konsekvenser.

God och kvalitativ utbildning utgör basen i humankapitalansatsen och är även grundvalen för en hållbar samhällsutveckling (Agenda 2030). Faktorer som exempelvis studievana, kön och normer ställer stora krav på att studie- och yrkesvägledning, som hela skolans ansvar, agerar kompensatoriskt och möjliggör att eleverna blir väl förberedda i samband med sina studie- och yrkesval.

Arbetsmarknadsperspektivet

Att kompetensförsörjningen tillgodoses och att olika kompetenser tas tillvara är av stor vikt i ett arbetsmarknadsperspektiv. Medarbetare med rätt kompetens blir allt viktigare för ökad lokal, regional och nationell konkurrenskraft.

Lokala företag kan periodvis ha svårt att hitta rätt kompetens och mindre inlandskommuner har generellt sett en lägre utbildningsnivå jämfört med resten av riket. Ett sätt minimera detta problem är att matcha individers kompetens mot arbetsmarknadens lokala och regionala kompetensförsörjningsbehov. Förväntningarna på skolans vägledning blir då att den ska arbeta för att förhindra att elever väljer yrkesinriktningar där tillgången till arbete är liten och i stället motivera elever att söka sig till områden där efterfrågan är stor.

En skola där all personal arbetar med studie- och yrkesvägledningen ger eleven fler verktyg och bättre kunskaper att skapa sin egen framtid. Då arbetsmarknaden förändras allt snabbare

ställs även krav på ökad flexibilitet. Sett utifrån detta perspektiv måste skolans vägledning även förbereda elever för eventuella omställningar på en framtida föränderlig arbetsmarknad.

Likvärdighetsperspektivet

Socioekonomiska faktorer har fortfarande stor betydelse för elevers val av utbildning och yrke. Eleven ska bli medveten om sig själv och de valsituationer som uppkommer, för att kunna fatta de beslut som är viktiga inför framtiden. Här får vägledningen en kompensatorisk uppgift då alla elever inte har samma sociala bakgrund eller förutsättningar. När det gäller rekrytering till eftergymnasiala utbildningar är det fortsatt så att ungdomar och unga vuxna vars föräldrar har en längre eftergymnasial utbildning i större utsträckning studerar vidare på universitet och högskolor än de vars föräldrar saknar detta.

Studie- och yrkesvägledning får i detta sammanhang en viktig roll särskilt för de elever som kommer från studieovana miljöer. Det är angeläget att i vägledningen identifiera den begåvning, kapacitet och kompetens som finns, även hos dem som av tradition eller andra skäl inte själva ser sin potential.

Det motivationshöjande perspektivet

Att motivation och tilltro till den egna förmågan har betydelse för en individs skolresultat är belagt i olika studier Skolverkets rapport "Högpresterande elever, höga prestationer och undervisningen". Om eleven kan se ett samband mellan en skoluppgift och världen utanför skolan kommer elevens inre motivation att påverkas i positiv riktning. Detta beskriver bland andra två utbildningsforskare i en översikt av utbildningsvetenskaplig och psykologisk forskning och teorier om motivationsfrämjande arbete i skolan. (Skolverket 2012)

I perspektivet att motivation påverkar skolresultat, och att en väl använd studie- och yrkesvägledning i undervisningen kan bidra till att öka motivationen, blir vägledningen ett viktigt verktyg både i arbetet för att höja kvaliteten i skolan generellt, men även för att öka elevers möjligheter att prestera bättre.

Sammanfattningsvis kan konstateras att studie- och yrkesvägledning är en funktion som efterfrågas utifrån olika behov, syften och intressen. Det som förenar är vetenskapen att är väl underbyggda studieval, yrkesval och karriärval ger barn, ungdomar och vuxna större

möjligheter att hamna rätt utifrån sina intressen och förutsättningar, och att därmed underlätta etablering på arbetsmarknaden. Därmed minskas både den enskildes utanförskap och samhällets ekonomiska kostnader. (SOU 2019:4).

Hela skolans ansvar

Val av utbildning och yrke sker vid flera tillfällen i livet. Studie- och yrkesvägledning är processinriktad och syftar till att underlätta för individer att välja utbildning, yrke eller karriär.

Huvudmannens ansvar

- Att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla studie- och yrkesvägledningen.
- Att säkerställa att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning tillgodoses.

Alla som arbetar i skolan ska

- Verka för att utveckla kontakter med arbetslivet men även med den så kallade idéburna sektorn; dvs kultur- och föreningsliv, samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö.
- Bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön, social eller kulturell bakgrund.

Rektorns ansvar

- Att en lokal plan för studie- och yrkesvägledning utarbetas, och används.
- Att utarbeta rutiner och metoder för att planera, utvärdera studie- och yrkesvägledningen i verksamheten,
- Att fördela ansvaret för studie- och yrkesvägledningsuppgifter mellan personal.
- Att utvärdera målen för studie- och yrkesvägledningen med hela skolans personalgrupp
- Att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt under elevens hela studietid.

Studie- och yrkesvägledarens ansvar

- Att samordna studie- och yrkesvägledningsinsatserna utifrån skolans plan för vägledning.
- Att vara ett stöd för skolans personal i arbetet med studie- och yrkesvägledningen.
- Att vara delaktig i planering, uppföljning och utvärdering av studie- och yrkesvägledningen.

Lärare ansvar

- Att medverka och genomföra studie- och yrkesvägledande aktiviteter på ämnes/gruppnivå och att detta finns med redan i planering av kurs.
- Att medverka till att utveckla kontakter med utbildningsanordnare samt organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Studie- och yrkesvägledning som hela skolans ansvar – två perspektiv

Studie- och Yrkesvägledning i vid bemärkelse innebär att studie- och yrkesvägledningen är hela skolans ansvar och ska vara en integrerad del i undervisningen, dvs. all den verksamhet som bidrar till att ge elever kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det handlar till exempel om praktiska arbetslivserfarenheter, undervisning som rör arbetslivet, studiebesök, utbildningsinformation och aktiviteter för att utveckla elevens självkännet.

Studie- och yrkesvägledning i snäv bemärkelse är den personliga vägledning som studie- och yrkesvägledaren ger i form av vägledningssamtal, individuellt och i grupp. Här ges den enskilde eleven möjlighet att reflektera över sig själv i relation till olika framtidsvägar. Studie- och yrkesvägledningen utgår från elevens behov och förutsättningar samt kunna anpassas, för att på bästa sätt stödja eleven att gå vidare i sin valprocess, och att eleven genomför sina beslut.

Organisering av arbetet med studie- och yrkesvägledning

Utgångspunkten för organisation av arbetet är elevernas behov av vägledning. Huvudmannen ska ha god kännedom om målen för studie- och yrkesvägledningen och ha huvudansvaret för att organisationen genomförs i enlighet med målen.

Huvudmannen ser till elevernas behov av studie- och yrkesvägledning och uppmärksammar i synnerhet elever med funktionsnedsättning och elever i behov av kompensatoriska insatser eller särskilt stöd. I samband med resursfördelning och omorganisation skall elevernas behov av studie- och yrkesvägledning säkerställas och tillgodoses (Skolverket, 2013).

Verksamheten har ett ansvar att aktivt verka för att nå kommuninvånare som ännu inte är i utbildning. Detta ansvar gäller vuxenutbildning på grundläggande- och gymnasial nivå, samt svenska för invandrare (SFI). Dessa målgrupper har rätt till att ändamålsenliga individuella studieplaner upprättas, och att studievägledning då erbjuds. I detta sammanhang ska studie- och yrkesvägledare förmedla information om möjligheter till fortsatta studier, arbetslivets kompetens- och rekryteringsbehov samt studieekonomiska förutsättningar. Den individuella studieplanen ska upprättas i nära anslutning till antagningen och ska vid behov revideras. (Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning, 2kap §16)

Verksamheten har rutiner för hur studie- och yrkesvägledarna samverkar med motsvarande funktioner inom grundskolan och de frivilliga skolformerna hos andra huvudmän, samt Arbetsmarknadsenheten i Hylte kommun. Därtill är studie- och yrkesvägledarna en viktig länk mellan skola, arbetsgivare och näringsliv, bland annat genom delaktighet i program- och branschråd.

Förändringen av arbetslivet sker i snabb takt. Skolan möter detta genom nära samverkan med externa aktörer för elevernas kommande arbetsliv. Tillgänglig och kvalitativ vägledning skapar möjlighet att sortera i det komplexa valet eleverna står inför där kön, social och kulturell bakgrund är några av många komponenter. Är eleverna väl förberedda när de ska göra sina studie- och yrkesval kommer det att gynna både individ och samhälle.

En god studie- och yrkesvägledning ökar elevens motivation för att nå sina personliga mål, till exempel att nå behörighet till gymnasieskolan eller eftergymnasiala studier. Vägledning är

väsentlig för att gymnasie- och vuxenutbildningen ska nå målet att stötta eleverna att uppnå sina målsättningar, givet individuella förutsättningar.

Personal och kompetens

Verksamheten har två studie- och yrkesvägledare som i direkt mening arbetar med studie- och yrkesvägledning. De är tillgängliga både för enskilda drop-in-besök och individuellt bokade tider. Studie- och yrkesvägledarna uppmärksammar bland annat vilka elever inom introduktionsprogrammen som är aktuella för val till nationella program och hjälper dessa elever med vägledning, information och valstrategier. Vuxna elever uppmanas söka kurser, i enlighet med upprättade individuella studieplaner, via den digitala ansökningswebben, men gymnasieelever hanteras manuellt.

De två befintliga studie- och yrkesvägledarna på Hylte Gymnasieskola och Vuxenutbildning innehar formell studie- och yrkesvägledarexamen på kandidatnivå men även akademiska meriter inom pedagogik, psykologi, sociologi, språk och juridik.

Verksamheten ser till att det fortlöpande kompetensutvecklingsbehovet för personal som arbetar med studie- och yrkesvägledning säkerställs. Exempel på detta kan vara förändringar i lagar, förordningar och läroplaner samt omvärldsbevakning för en välfungerande studie- och yrkesvägledning.

Verksamheten tillgodoser att personalen på skolan har kunskaper om och förståelse för hur kön, social och kulturell bakgrund påverkar elevernas studie- och yrkesval, samt hur elevernas föreställningar om utbildningar och yrken kan utmanas.

Studievägledarna stödjer övrig personals arbete med studie- och yrkesvägledning genom att göra regelbundna informationsinsatser i undervisningsgrupperna tillsammans med lärare. Se exempel i aktivitetsplanen.

Undervisning och samverkan

Enligt bestämmelser i de allmänna råden:

- Skolledare organiserar studie- och yrkesvägledningen så att eleverna får möjlighet att ställas inför olika uppgifter i arbetslivet och möta företrädare för arbetslivet och utbildningsväsendet. Detta i syfte att ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper och erfarenheter inför kommande studie- och yrkesval.
- Skolledare har ett övergripande ansvar för att elevernas arbetslivskontakter bidrar till att deras studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund.
- Skolledare planerar för att varje elev i gymnasiesärskolan får det stöd han eller hon behöver i övergången till arbetslivet.
- Lärare ger i undervisningen eleverna möjlighet att utveckla en förståelse för hur kunskaper i ämnet kan ha betydelse i arbetslivet och på så sätt utgöra ett underlag för deras framtida studie- och yrkesval.
- Lärare utmanar, problematiserar och visar på alternativ till traditionella föreställningar om kön, kulturell och social bakgrund som annars kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval.
- Lärare ger eleverna möjlighet att utveckla allsidiga kunskaper om hur arbetslivet fungerar.
- Lärare och studie- och yrkesvägledare ger eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att genomföra sina val av studier och yrken.
- Studie- och yrkesvägledaren bidrar med sådana specialistkunskaper som kan ha betydelse för elevernas studie- och yrkesval.

Att utveckla de entreprenöriella förmågorna ligger i fokus och ska aktivt bidra till elevens kunskapsutveckling. Elever tillägnar sig kunskaper om arbetsmarknaden i skolan, samt ges möjlighet att utveckla den egna förmågan att kunna ta initiativ.

Skolan har vidare regelbundet besök av företrädare för arbetslivet, såsom arbetsgivare och fackföreningar, som informerar eleverna om möjliga yrken och villkor i arbetslivet. För att motverka att elevernas studie- och yrkesval begränsas av kön, social eller kulturell bakgrund, uppmuntrar skolledningen arbetsgivare att skicka representanter som exemplifierar detta. Genom undervisningen medverkar lärarna till att utveckla kontakter med organisationer och arbetsgivare. Exempel återges i aktivitetsplanen.

Studie- och yrkesvägledare har kontinuerlig samverkan med:

- Arbetsmarknadsenheten (AME-MP-huset)
- Arbetsförmedlingen (i samband med KAA eller etableringsinsatser för nyanlända)
- Socialtjänsten – IFO Vux & Familjecentralen
- Försäkringskassan angående aktivitetsstöd och uppföljning av studieresultat
- Rusta- och Matcha-aktörer (vid efterfrågat behov från aktörernas sida)
- Lokala Yrkes- och Programråd
- Grundskolans högstadium (inklusive Centrumskolan och närvaroteamet på högstadiet)

Överlämningar mellan skolformer

Under vårterminen träffas studie- och yrkesvägledare i grundskolan och de frivilliga skolformerna. Mötena syftar till att utbyta relevant pedagogisk information kring elever som går i årskurs 9 inför kommande gymnasieval och studier på nationella program, eller Introduktionsprogram. Överlämningarna berör studie- och yrkesvägledare, specialpedagog och mentor. Detta syftar till att förbereda ett bra mottagande för eleven på gymnasieskolan i Hylte kommun.

KAA

Kommunens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) fortsätter som tidigare i samverkan med studie- och yrkesvägledare samt arbetsmarknadsutredare, samt samverkan i ungdomsteam med fältsekreterare och socialpedagog/mentor. Detta för att förebygga att skolan tappar kontakten med elever. Bland annat behöver fler praktiska och motivationsskapande aktiviteter utarbetas, för att fånga upp elever som riskerar att avbryta, eller har avbrutit sina gymnasiestudier. Detta i syfte att individerna ska återuppta sina studier eller komma i arbete. Mer om detta finns i planen för det kommunala aktivitetsansvaret.

Information inför val av studier och yrken

Enligt bestämmelser i Skollagen (2010:800) och läroplanerna:

- Bör kommunen säkerställa att kommunens medborgare informeras om sina möjligheter till utbildning.
- Rektorn bör se till att det finns strategier för att alla elever utifrån sina behov ska få allsidig information om studier och yrken.

- Studie- och yrkesvägledaren och läraren bör ge eleverna möjlighet att utveckla sin förmåga att kritiskt granska information om studier och yrken samt skapa medvetenhet om vilket ansvar de själva har för sina studie- och yrkesval.
- Studie- och yrkesvägledaren och läraren bör se till att eleverna får saklig och aktuell information om arbetslivets kvalifikationskrav och om hur arbetsmarknaden ser ut inom olika yrkesområden.
- Studie- och yrkesvägledaren bör se till att informationen om utbildningsvägar och yrken är aktuell, opartisk, tillförlitlig och tillgänglig för eleverna när de behöver den.
- Studie- och yrkesvägledaren bör se till att varje elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan får information om de kurser och utbildningar som finns inom gymnasieskolan respektive gymnasiesärskolan och om vilka val som kan ha betydelse för vidare studier.
- Studie- och yrkesvägledaren bör se till att eleverna i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan får information om valmöjligheter i form av inriktningar, kurser och yrkesutgångar samt om vilka konsekvenser ett byte av studieinriktning och kurser medför.
- Studie- och yrkesvägledaren bör se till att eleverna i gymnasieskolan får information om vidare studier och om vilka val som kan ha betydelse för dessa.
- Studie- och yrkesvägledaren bör se till att eleverna inom och sökande till vuxenutbildningen får tillgång till information om de kurser och utbildningar som de kan behöva för att nå sina studiemål.

Gymnasieskola

På Hylte gymnasieskola erbjuds programmen: Vård-och omsorgsprogrammet, Barn-och Fritidsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, inriktning samhällsvetenskap, Naturvetenskapsprogrammet, inriktning natur och samhälle.

Dessutom erbjuds fyra olika Introduktionsprogram (Individuellt alternativ, Yrkesintroduktionsprogram, Programinriktat val, Språkin introduktion)

Vård- och omsorgsprogrammet, Barn-och fritidsprogrammet är yrkesinriktade program. Samhällsvetenskapsprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet förbereder eleverna för en fortsättning på högskolan. Introduktionsprogrammen förbereder eleven inför en fortsättning

på ett gymnasieprogram, eller möjliggör en kombination av yrkeskurser med grundskolekurser för ökad anställningsbarhet på arbetsmarknaden.

Kommunal vuxenutbildning

Inom kommunal vuxenutbildningen i Hylte erbjuds så kallade sammanhållna yrkespaket för vuxna bestående av kurser från Vård-och omsorgsprogrammet, Barn-och fritidsprogrammet. Yrkespaket inom kommunal vuxenutbildning kan även anpassas och bestå av olika kurser skräddarsydda efter lokala kompetensförsörjningsbehov och för specifika målgrupper av elever.

Inom vuxenutbildningen finns det även möjlighet att anordna så kallade orienteringskurser, som exempelvis 10 veckors introduktion till vårdstudier. Två av syftena med Skolverkets orienteringskurser är att medverka till väl underbyggda beslut om studie- och yrkesval men även att ge grundläggande kunskaper om arbetsliv och arbetsmarknad i Sverige. Även orienteringskurser med andra syften kan bidra till att eleverna får möjligheter att utveckla självkännedom och medvetandegöra arbetslivets krav för att motivera till fortsatta studier. Det finns inget centralt innehåll och kunskapskrav i kurserna, utgångspunkten för orienteringskurser är att den utformas efter elevens/ elevgruppens behov.

Många komvuxelever breddar eller kompletterar sin behörighet till eftergymnasiala studier genom att studera behörighetsgivande kurser. Eller så studerar de för att uppnå yrkesexamen eller högskoleförberedande examen från tidigare gymnasiestudier.

Vägledningssamtal

Vägledningssamtal är en central del av studie- och yrkesvägledningen.

Syfte

Vägledningssamtalets yttersta syfte är att stötta elevens studie- och yrkesvalsprocess. Skolledare organiserar studie- och yrkesvägledningen så att eleverna erbjuds vägledningssamtal som utgår från varje elevs behov.

I samband med att studieplanen upprättas ska elever och presumtiva elever i vuxenutbildningen erbjudas studie- och yrkesvägledning. I vägledningen ska eleven få information om sina studieekonomiska möjligheter, möjlighet till fortsatta studier och om arbetslivets kompetens- och rekryteringsbehov (2 kap. 16 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning).

Metod

Studie- och yrkesvägledarna arbetar utifrån de etiska riktlinjer som Sveriges Vägledarförening har fastslagit. Huvudpunkterna i riktlinjerna är att vägledaren arbetar utifrån alla människors lika värde, sätter individen i centrum och att vägledningen bygger på vetenskaplig teori och metod.

I samtalen använder studie- och yrkesvägledarna bland annat Gerard Egan's samtalsmetod the skilled helper model. Metoden syftar till att främja den vägledningssökandes hjälp till självhjälp, och detta sker genom tre steg.

- Steg ett handlar om den vägledningssökandes berättelse Current picture – whats going on?
- Steg två handlar om vad den vägledningssökande vill göra Preferred picture – What do I need or want?
- Slutligen handlar steg tre om mål och strategier för att uppnå målen The way forward – How do I get what I need?
- (Gerard Egan, 2014. The skilled helper.)

Studievägledarna ingår i elevhälsoarbetet och bidrar med specialkompetens. Vid elevärende där kompensatorisk vägledning blir aktuell deltar vägledare i samverkan med elev, ev. vårdnadshavare och pedagogisk personal.

Elever som behöver vägledning på annat språk ska få detta via språklärare, SYV och av SYV/språklärare i samverkan. Vid behov används tolk från tolkförmedlingen.

Mål

Studie- och yrkesvägledare på Hylte gymnasieskola och Vuxenutbildning;

- säkerställer att vägledningssamtalen planeras och genomförs så att de vidgar elevens perspektiv om såväl de egna förutsättningarna som olika utbildningar och yrken.
- utmanar elevens föreställningar om yrken och utbildningar utifrån kön samt utifrån social och kulturell bakgrund.
- ger eleven förutsättningar att utveckla sin förmåga att väga samman olika faktorer som har betydelse för studie- och yrkesvalet.
- ger den individuella studieplanen en central roll i gymnasieskolan samt inom kommunal vuxenutbildning.
- ger stöd vid övergångar mellan skolformer
- bidrar med specialistkunskaper som kan ha betydelse för elevens studie- och yrkesval

Dessa mål finns även formulerat i de allmänna råden för arbete med studie- och yrkesvägledning från Skolverket.

Aktivitetsplan för studie- och yrkesvägledning

Index

Inriktning/kvalitetsaspekt	Förklaring
A	Vägledningsaktivitet
B	Perspektiv-vidgande aktivitet
C	Närsamhälle och lokalt arbetsliv
D	Nätverksvidgande aktivitet
E	Mönsterbrytande aktivitet i fråga om genus, kulturell, och/eller socio-ekonomisk bakgrund
F	Utveckling av entreprenöriella kompetenser och självkännedom
G	Entreprenörskap och företagande
H	Arbetsmarknadskunskap
I	Studieuppmuntrande aktivitet

Aktivitetsplan

Inriktning/ Kvalitets- aspekt	Beskrivning, innehåll, exempel på aktivitet	Årskurs, skol-form.	Genomförande	Ansvar
A, F, I	Vägledningssamtal	GY & VUX- elever samt KAA & AME- deltagare	Kontinuerligt genom elevens hela studieperiod	SYV
A	Upprätta och revidera individuella studieplaner	GY & VUX	Kontinuerligt	SYV, Rektor
I	Inskrivningssamtal	GY	Löpande vid inflytt, avhopp, KAA- ärenden	SYV & Specialpedagog
A, D, H, I	Träff med KAA (Se KAA-plan)	16–20 år	Kontinuerligt	KAA-ansvariga (SYV & AME- funktion)
A, B, E, F, H, I	Gruppvägledning AME	AME- deltagare	Löpande enligt plan	SYV
H	CV & Personligt brev	AME- deltagare	Löpande på Jobbtorget	SYV
C, D, H	APL – Arbetsplatsförlagt Lärande på Yrkes- utbildningar VO & BF	GY & VUX, VO, BF	Inför APL-veckor	Yrkeslärare (SYV finns som stöd genom handledarutbild- ning för APL- handledare.)
D	Handledarträffar med Yrkeslärare & Arbetsgivarrepresentant	VUX	2 ggr/termin	Yrkeslärare VO
C, D	Programråd/ Branschsamverkan	GY & VUX	2 ggr/termin	Yrkeslärare, Rektor, SYV
A, B	Framtidsmässa/Bransch mässa Hylte Kommun	Alla	Oktober/November	Näringslivsutve- cklare, SYV, Yrkeselever
A, B, C, D	Besöksdagar på Kompetenscentrum	Alla	Vid efterfrågan.	SYV, Mentor
A, B, C, E, H, I	Informationsträffar (vidare studier, CV och sommarjobb)	GY & VUX	Vårtermin samt vid efterfrågan.	SYV

A, B, C, I	Studiebesök Folkhögskola, Halmstad högskola	GY & VUX	En gång per år.	SYV, Mentor
H	Info & Tips på CV, Personligt brev	SFI/ SVA GRUND	Vårtermin	SYV & SVE/SVA- lärare
A, I	Överlämning åk9-IM	GY	Vårtermin/Sommar	Specialpedagog & SYV
A, I	Föräldramöten på gymnasieskolan	GY	1 gång per läsår	Rector, Mentor
B, H	Branschtema/Yrkestema i klass	GRUND- SVA	En gång per kursperiod	SYV, SVA- lärare
Övrigt	CSN-information	GY & VUX	Vid kursstart	SYV
Övrigt	Vux-mässa på Arbetsförmedlingen i Halmstad, Kattegattgymnasiet.	SYV	Vårtermin	SYV
A, B, E	Reflekterande Team	AME- personal	Vid efterfrågat behov	SYV, Verksamhets- utvecklare AME